

Redovisning och reflektion av 'Pedagogiskt utvecklingsprojekt: Vetenskapsteori utifrån ett bildningsperspektiv'

Nedan följer en redovisning av vårt projekts genomförande och resultat i relation till projektplanen, samt några kortare reflektioner kring hur projektets resultat kan vidareutvecklas. Projektets arbetsgrupp har bestått av följande deltagare: Miriam von Schantz (projektledare), Helen Anderson (programansvarig), Jakob Nilsson, Åsa Kroon, Mattias Ekman, Hogne Sataøen (halva projektet).

Projektets syfte

Avsikten med projektet var att arbeta om en delkurs i vetenskapsteori på grundkursen i programmet Medier, kommunikation och PR. Utöver att ta fram ett innehåll som behandlar vetenskapsteoretiska perspektiv, traditioner och historia relevanta för MKV, var syftet också att utveckla och införliva ett bildningsperspektiv som stärker studenternas möjligheter till reflektion om vetenskapens ställning och villkor i ett föränderligt medielandskap.

Projektets genomförande

Projektet inleddes med ett seminarium där professor Anders Burman (Södertörns högskola) föreläste kring temat bildning. Därefter har arbetsgruppen träffats vid fyra tillfällen, två gånger under våren och två gånger under hösten. Vid vårens träffar diskuterades bildningsbegreppet samt dess relevans för och relation till den delkurs i vetenskapsteori som var föremål för revidering. Under höstens träffar behandlades progressionen av färdigheter och förmågor som arbetsgruppen identifierat som bidragande till ett bildningsperspektiv. Vid det sista mötet har också projektet utvärderats i sin helhet.

Inför *den första träffen* valde och läste alla i arbetsgruppen varsin text (bok, artikel) på temat högre utbildning/bildning/vetenskapsteori, vilken presenterades. Därefter följde en diskussion som utmynnade i förslag på hur bildningsbegreppet ska förstås och hur det kan knytas till ämnet medie- och kommunikationsvetenskap.

Inför *den andra träffen* läste arbetsgruppen ett gemensamt urval texter relaterade till vetenskapsteori. I mindre grupper hade även en genomlysning av grundkursens (MK006G) delkurs i vetenskapsteori och dess lärandemål, examinationsformer, läraaktiviteter och litteratur förberetts. Under träffen diskuterades innehållet och en ny kursplansbeskrivning för delkursen *Vetenskap och kunskap* (7.5hp), togs fram.

Vid *den tredje träffen* inventerades samtliga kursplaner för kandidatprogrammet *Medier, kommunikation och PR*. Under mötet diskuterades progressionen av de färdigheter och förmågor vilka arbetsgruppen anser bidrar till ett bildningsperspektiv, samt hur ett bildningsperspektiv i kandidatprogrammet kan utvecklas i samklang med det av gruppen operationaliserade bildningsbegreppet. Förslag på revideringar av respektive kursplan togs fram.

Vid *den fjärde träffen* utarbetades en checklista i form av en trycksak vilken syftar till att fungera som hjälpmedel vid kursplanering, kursutveckling och kursutvärdering i ämnet. Här diskuterades också hur ämnet kan arbeta med bildningsbegreppet framgent.

Insikter och slutsatser

En pilotomgång av delkursen i vetenskapsteori hölls under HT 19 vilket gjorde det möjligt att arbeta praktiskt med nya lärandemål, lärandeaktiviteter, litteratur och examinationsuppgifter. Det handlade till exempel om att pröva lärandeaktiviteter som kan utveckla studenternas kritiska

reflektionsförmågor, inklusive förhållningssätt i relation till sitt eget lärande, samt deras etiska förhållningssätt. Genomförandet av den reviderade delkursen visade att möjligheterna för studenternas att träna sin förmåga att självständigt bedöma och reflektera över relationen mellan människa, medier och samhälle stärktes jämfört med tidigare kursupplägg.

En tidig insikt som gjordes, rör hur det kollegiala samtalet både stärks och fördjupas genom konkreta (och längre) diskussioner kring bildningstanken/begreppet i relation till utbildningarna. Den kollegiala diskussionen stärker kvalitén i undervisningen genom att konkretisera ett centralt begrepp (bildning) i relation till programmets olika delkurser samt till progressionen dem emellan. Denna form av kollegial reflektion bidrar således också till kollegiets egen bildningsprocess och kan bidra till utvecklingen av en undervisningsmiljö med en kritisk massa.

Arbetet med att ta fram en bildningsdefinition visade sig vara ett fruktbart sätt att tänka kring kursdesign och kursplaneutveckling. I gruppen formades även tankar kring möjliga definitioner av andra begrepp som också kan bidra i arbetet med att stärka undervisningens kvalitet. Ett par exempel på sådana begrepp är hållbarhet och normkritik.

Helen Andersson
Programansvarig Medier, kommunikation och PR

MKV:s bildningsdefinition:

Vår bildningssträvan i MKV

Vi bidrar med förutsättningar för att studenten – som individ och i grupp – stimuleras att vidareutveckla sina kritiska reflektionsförmågor, ett reflexivt förhållningssätt till sitt eget lärande och sin förmåga att inta övervägda etiska ställningstaganden. Vår bildningssträvan har som mål att studenterna under sin utbildning vidareutvecklar förståelsen av sin egen och andras roll som betydelsefulla samhällsmedborgare, såväl utifrån ett personligt som professionellt perspektiv.

Vår bildningssträvan i MKV

Vi bidrar med förutsättningar för att studenten – som individ och i grupp – stimuleras att vidareutveckla sina kritiska reflektionsförmågor, ett reflexivt förhållningssätt till sitt eget lärande och förmågan att inta övervägda etiska ställningstaganden. Vår bildningssträvan har som mål att studenterna under sin utbildning vidareutvecklar förståelsen av sin egen och andras roll som betydelsefulla samhällsmedborgare, såväl ur ett personligt som professionellt perspektiv.

Checklistan

Den här checklistan är tänkt att fungera som ett hjälpmedel vid kursplanering, kursutvärdering och kursutveckling vad gäller att uppfylla MKV-ämnets bildningssträvan i utbildningarna.

Checklistan kan användas när vi utformar lärandeaktiviteter, examinationer och väljer kurslitteratur, och är utformad som tre frågeställningar som ställs inför planering, utvärdering och utveckling av kurs.

Hur bidrar kursen/delkursen till att

studenten utvecklar generella kritiska reflektionsförmågor?

Med kritiska reflektionsförmågor avses exempelvis studentens förmåga att:

FÖRSTÅ, FÖRKLARA, PROBLEMATISERA, PERSPEKTIVERA, KONTEXTUALISERA, HISTORISERA OCH REFLEKTERA.

studenten utvecklar ett reflexivt förhållningssätt i relation till sitt eget lärande?

Med reflexivt förhållningssätt till sitt eget lärande avses att få syn på sitt eget sätt att tänka i relation till annat tänkande. I detta innefattas också en förmåga till självkritisk reflektion

studenten utvecklar etiska förhållningssätt?

Med etiska förhållningssätt avses exempelvis studentens förmåga att utveckla ställningstaganden som främjar jämställdhet, mångfald och hållbarhet. I detta ingår även ett etiskt förhållningssätt till sin egen kunskapsprocess.